

## A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN!

A Fővárosi Ítéltábla a dr. Pajor Dávid ügyvéd által képviselt felperes neve (felperes címe) felperesnek a dr. Kilián Tibor ügyvéd által képviselt alperes neve (alperes címe) alperes ellen elszámolás iránt indított perében - a Fővárosi Bíróság 2010. július 9-én kelt 15.P.20.474/2007/50. számú végzésével kijavított - Fővárosi Bíróság 2010. június 11-én kelt 15.P.20.474/2007/49. számú ítélete ellen az alperes által 51, 56. és 58. sorszám alatt előterjesztett fellebbezések folytán meghozta a következő

### í t é l e t e t:

A másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét részben megváltoztatja, és az alperesi marasztalás összegét 4.105.541 (négymillió-százötezer-ötszáznegyvenegy) forintra és ennek kamataira; az alperest terhelő elsőfokú részperköltség összegét 300.000 (háromszázezer) forintra leszállítja.

A fellebbezési eljárásban felmerült költségeiket a peres felek maguk viselik.

Az ítélet ellen fellebbezésnek helye nincs.

### I n d o k o l á s

Az elsőfokú bíróság ítéletében az alperest 7.105.540 forint és ennek 2005. augusztus 9-étől járó késedelmi kamatai megfizetésére, valamint 801.300 forint perköltség megfizetésére kötelezte, ezt meghaladóan a felperes keresetét elutasította.

Az elsőfokú bíróság ítéletének tényállásában megállapította, hogy a felperesi jogelőd, az E. L. Rt. 2002. március 22-én szerződést kötött az alperessel, mely szerződés alapján a felperesi jogelőd lízingbe adta az alperes részére az ... forgalmi rendszámú Mercedes Benz G 500 típusú személygépkocsit. E gépkocsit a

lízingbevevő választotta ki, s a felperesi jogelőd bruttó 25.000.000 forintért vásárolta meg. A lízingszerződés megkötésével egyidejűleg az alperes az önrészt, valamint a szerződéskötési díjat a felperesi jogelődnek megfizette, majd 2002. március 22-én a gépjárművet birtokba vette. A teljes lízingdíj 30.613.621,23 forint volt, s ezen összegnek a fizetési ütemezését a szerződés melléklete részletezte. A szerződés 6.5. pontja szerint a lízingdíj, illetve bármilyen fizetési kötelezettség késedelmes megfizetése esetén a lízingbevevő a mindenkor jegybanki alapkamat kétszeresével számított késedelmi kamatait köteles a lízingbeadónak megfizetni a késedelembe esés napjától számítva. A szerződés 13.2. pontja rendelkezik a szerződésnek a lízingbeadó általi felmondásáról, illetőleg a felmondás módjáról, továbbá arról, hogy felmondás esetén a lízingbevevőt milyen kötelezettségek terhelik. Az általános szerződési feltételek 13.2.e.) pontja rendelkezik arról, hogy azonnali felmondás esetén a feleknek egymással szemben hogyan kell elszámolnia. E szerint ha a lízingbeadó a lízingtárgyat értékesíti, az elszámolásra a lízingtárgy értékesítése után kerül sor. A lízingbevevő tudomásul veszi, hogy az elszámolás alapja a lízingdíj hátralékának az értékesítés napján fennálló diszkontált összege. A lízingbeadót az elszámolás során olyan helyzetbe kell hozni, mintha a lízingszerződés nem szűnt volna meg. Az elszámolási összeg tartalmazza a hátralékos lízingdíjaknak és az esetleges maradványértéknek a refinanszírozási kamatlábbal diszkontált értékét, valamint a szerződés megszűnésével kapcsolatban felmerült minden adót, illetéket, költséget és egyéb díjat. Amennyiben az értékesítésből a lízingbeadóhoz befolyt összeg a lízingbeadó valamennyi követelését meghaladja, úgy a lízingbeadó a különbözetet a lízingbevevő részére megfizetheti. Amennyiben az értékesítésből befolyt összeg nem fedezi a lízingbevevő teljes tartozását, úgy a lízingbevevő a különbözetet 8 napon belül köteles lízingbeadó bankszámlájára átutalni vagy pénztárába befizetni.

A szerződés 15.22. pontjában a felek a szerződésből eredő jogvita esetére kikötötték - az ott meghatározott feltételek szerint - a M. K. és I. M. működő Választott Bíróság illetékességét.

Az elsőfokú bíróság megállapította, hogy az alperes a lízingdíj fizetési kötelezettségével több alkalommal késedelembe esett, emiatt a felperes a szerződést 2002. november 4-én azonnali hatállyal felmondta, a felmondást 2002. november 6-án adta postára az alperes szerződésben rögzített címére (res a felmondást 2002. november 8-án átvette, a felmondással pedig az alperes hátralévő teljes tőketartozása esedékessé vált. A felmondásban a felperesi jogelőd felhívta az alperest, hogy a gépkocsit haladéktalanul adja le a P-C Kft. telephelyén. Az elmaradt lízingdíjak összege pedig 2002. augusztus hónapra 159.161 forint, szeptember hónapra 191.285 forint, október hónapra 348.716 forint, november hónapra 345.671 forint, valamint ezen összegek késedelmes teljesítésével kapcsolatban 26.526 forint késedelmi kamattartozás keletkezett.

Időközben az O.B. F. Sz B. és E. Igazgatóság Vizsgálati Főosztálya az alperessel szemben zsarolás bűntettének elkövetése alapos gyanúja miatt 221/2002.bű. számon büntetőeljárást folytatott, amelynek során 2002. november 22-én

lefoglalásra került a perbeli gépkocsi. A lefoglalást 2003. január 2-án szüntették meg és a gépkocsit 2003. január 8-án a felperesi jogelőd részére kiadták. A felperesi jogelőd a gépkocsit a P.-C Kft. telephelyére szállította. A felperesi jogelőd a gépkocsit 2003. február 11-én vette birtokba, majd 2003. február 13-i keltezéssel a felperesi jogelőd megbízásából a C.M. Kft. (L. P.okleveles autó-gépészmérnök) szakértői véleményt készített s megállapította, hogy a gépkocsi forgalmi értéke 16.121.160 forint, a szakértő azonban kiemelte, hogy a gépkocsi eladhatósága a nagy értéke miatt korlátozott.

Ezt követően a felperesi jogelőd a gépkocsit 2003. szeptember 15-én értékesítette a P-C Kft. vevő részére 13.000.000 forintért, amelyet a vevő 2003. október 1-jén fizetett meg a felperesi jogelődnek, a P.-C. Kft. pedig a perbeli gépkocsit 2004. augusztus 25-én értékesítette 10.000.000 forint vételárért. Felperes 2003. szeptember 7-én helyesbítő számlát bocsátott ki, melyben feltüntette, hogy a perbeli gépkocsi számlaértéke áfa nélkül 12.000.000 forint, az áfa összege 3.000.000 forint, a számla végösszege pedig 15.000.000 forint.

Az alperes tartozása a lízingszerződés azonnali hatályú felmondásakor 13.525.211 forint egyösszegű hátralékból, 822.039 forint lejárt, ki nem egyenlített lízingdíjból, s 2.758.290 forint késedelmi kamatokból tevődött össze. Ezen összegből a felperes levonásba helyezte az értékesítésből befolyt 10.000.000 forint vételárat, így módon az alperes tartozásaként 7.105.540 forintot jelölt meg.

A felperesi jogelőd a szerződésből eredő tartozásról 2005. július 27-én kelt elszámolást készített, amelyet 2005. augusztus 1-jén az alperes részére megküldött a szerződésben rögzített címre, ahonnan a küldemény „elköltözött” jelzéssel érkezett vissza. A felperesi jogelőd a követelését 2007. július 6-án kelt szerződéssel a felperesre engedményezte.

A felperes a keresetében az alperest a hátralékos tartozása - 7.105.540 forint - és ennek kamatai, valamint perköltség megfizetésére kérte kötelezni. Keresete alapjául előadta, hogy a perbeli lízingszerződést felmondta, a lízingtárgyat értékesítette, az értékesítésből befolyt összeget az alperes tartozásából levonásba helyezte. Az így fennmaradt tartozás megfizetésére az alperes felszólította, aki ennek nem tett eleget. A felperes az áfa vonatkozásában előadta, hogy a P.-C. Kft. a felperesi jogelődnek 13.000.000 forintot fizetett vételárként, azonban a befolyt vételár vonatkozásában a felperesi jogelődöt 3.000.000 forint áfa fizetési kötelezettség terhelte, ezért számolt el a felperes a befolyt 13.000.000 forint összeg helyett csak 10.000.000 forintot az alperes javára.

Az alperes a kereset elutasítását kérte. Részben arra hivatkozott, hogy a felperes felmondását nem ő, hanem testvére vette át. Ezen túlmenően a tartozásába a gépkocsi értékét túl alacsony összegben vette figyelembe a felperes, figyelemmel a szakértői véleményben írt összegre, továbbá az EUROTAX szerinti értékre. Álláspontja szerint a felperes a szakértői véleményhez kötve volt, annál olcsóbban az autót nem adhatta volna el, mivel az káron szerzésnek minősülne és saját felróható magatartására előnyök szerzése végett nem hivatkozhat. Mivel a gépjármű átvételére távollétében került sor, ezért álláspontja szerint a szakvélemény pótolja az átadás-átvételi jegyzőkönyvet, így pedig álláspontja szerint

a szakértői véleményben foglalt érték a 17.523.000 forint az, ami az elszámolás alapját képezhette volna.

A fentiekén túl az általános szerződési feltételek 13.2.e.) pontjával kapcsolatban hivatkozott arra, hogy az tisztességtelen, mivel az elszámolás alapjául a befolyó vételárat és nem a piaci értéket jelölte meg, ezért a szerződés ezen pontját megtámadta. Álláspontja szerint a hivatkozott ÁSZF pontjában írt kikötés érvénytelen, mivel a szerződés ezen pontja azt rögzíti, hogy a lízingbeadó a lízingtárgyat értékesíti és az elszámolásra a lízingtárgy értékesítése után kerül sor. Azt azonban nem tartalmazza az általános szerződési feltétel, hogy az értékesítésre mely időpontban, milyen módon, milyen vételáron kerül sor, az elszámolás alapja pedig az eladási ár és a lízingtartozás különbözete. Azt ugyan vitássá nem tette, hogy az elszámolásnak része a befolyt összeg, azonban a befolyt összeg nincsen meghatározva az általános szerződési feltételekben, ezért ez a szerződési kikötés sérelmes. Hivatkozott továbbá arra is, hogy a felperes csak 10.000.000 forintot írt jóvá az elszámolásban, holott maga is 13.000.000 forintért értékesítette az autót. Álláspontja szerint a fennmaradó 3.000.000 forint összeget is levonásba kell helyezni a tartozásából.

Az elsőfokú bíróság a felperes keresetét döntő részben alaposnak találta.

Az elsőfokú bíróság mindennek előtt az alperes illetékességi, hatásköri kifogását vizsgálta. A választottbíróságról szóló 1994. évi LXXI. törvény 8. § (1) bekezdése alapján, figyelemmel arra, hogy az alperes az érdemi ellenkérelmében nem, hanem csupán azt követően, 2009. szeptember 25-én érkezett beadványában hivatkozott először a hatáskör hiányára, ezért az elsőfokú bíróság az alperes kifogását figyelembe venni nem tudta, így a per megszüntetésének a választottbírósági kikötésre hivatkozással nem volt helye.

A kereset érdemével kapcsolatban pedig megállapította az elsőfokú bíróság, hogy a peres felek között nem volt vitás, hogy közöttük pénzügyi lízingszerződés jött létre, amelynek alapján a lízingbeadó a per tárgyát képező gépjárművet a lízingbevevő megbízása szerint abból a célból szerezte meg, hogy a lízingbevevő határozott idejű használatába adja. Ugyancsak nem volt vitatott az, hogy az alperes a lízingdíjak fizetésével késedelembe esett, amiért is a felperesi jogelőd a szerződést azonnali hatállyal felmondta, s a felmondást a csatolt tértivevény szerint az alperes 2002. november 8-án átvette.

Nem fogadta el e körben az alperes védekezését, mivel az alperes saját hivatkozása szerint is csupán 2002. november 23-án került őrizetbe, így a felmondás 2002. november 8-i hatályosulását a felperes bizonyította.

Ugyancsak nem találta megalapozottnak az alperesnek az általános szerződési feltételek 13.2.e.) pontjának az érvénytelenségére vonatkozó kifogását. E körben az alperes arra hivatkozott, hogy a hivatkozott rendelkezés amiatt érvénytelen és tisztességtelen, mert nem tartalmazza, hogy az értékesítésre mely időpontban, milyen módon, milyen vételáron kell, hogy sor kerüljön. A bíróság nem osztotta ezen

álláspontot, mert kifejtett álláspontja az volt, hogy a támadott szerződési kikötés nem minősült tisztességtelen kikötésnek, amennyiben a lízingtárgy visszavételekor annak értékesítéséből befolyó tényleges vételárral számolnak el a felek az értékesítés konkrét részleteinek meghatározása nélkül. Az ugyanis, hogy egy lízingtárgy milyen vételáron kerül értékesítésre előre pontosan nem határozható meg, a szerződés 13.2.e.) pontja alapján azonban a lízingbeadót az elszámolás során olyan helyzetbe kell hozni, mintha a lízingszerződés nem szűnt volna meg, így tehát e szerződéses kikötés teljesítésére csak akként kerülhet sor, hogy a felmondás hatályosulásakor tartozás összegéből a ténylegesen befolyt vételárat kell levonni.

Nem fogadta el az elsőfokú bíróság az alperesnek a felperes kárenyhítési kötelezettség megszégésére vonatkozó hivatkozását sem. Egyrészt utalt arra, hogy e körben az alperesen volt a bizonyítási teher, s az alperes pedig igazságügyi gépjármű szakértő kirendelését nem kérte, ily módon bizonyítási kötelezettségének nem tett eleget. Másrészt pedig a felperesi jogelőd által elkészített szakértői vélemény sem képezhette az alapját az elszámolásnak, mivel a már fentebb hivatkozott általános szerződési feltételek 13.2.e.) pontjának azon kikötése, hogy az elszámolás során olyan helyzetbe kell hozni a lízingbeadót, mintha a lízingszerződés nem szűnt volna meg, csak arra vonatkozhat, hogy a felperesnek a ténylegesen befolyt vételárral kell elszámolnia, illetőleg ezt kell az elszámolásba beállítania. Ezen túlmenően pedig a forgalmi érték nyilvánvalóan nem azonos a tényleges eladási árral, figyelembe véve a szakértői vélemény azon hivatkozását is, hogy a perbeli gépkocsi nem vitatottan nehezen értékesíthető.

Az elsőfokú bíróság a befolyt vételárból, amely 13.000.000 forint volt, az alperes javára csupán 10.000.000 forintot számolt el, mert e körben elfogadta a felperes azon hivatkozását, hogy a 13.000.000 forintos vételárból 3.000.000 forint általános forgalmi adó befizetési kötelezettsége volt, s a szerződés ugyanezen pontja pedig kifejezetten tartalmazza azt is, hogy a felmerülő adókat is elszámolhatja a lízingbeadó. Ily módon a felperes jogszerűen vonta le a 13.000.000 forintos vételárból az őt terhelő 3.000.000 forintos általános forgalmi adó összegét.

Nem fogadta el az elsőfokú bíróság azon alperesi érvelést sem, hogy önhibáján kívül nem tudta a gépkocsit határidőben visszaszolgáltatni a felperes részére, mivel a rendőrség azt lefoglalta. A szerződés 13.2.b) pontja szerint azonnali hatályú felmondás esetén a lízingbevevőt a lízingtárgy visszaszolgáltatásának kötelezettsége 24 órán belül terheli. Alperes 2002. november 8-án vette át a felmondást, ezt követően az őrizetbe vételéig, illetve az autó lefoglalásáig elegendő idő állt rendelkezésére, hogy a lízingtárgyat a szerződés szerint a felperesi jogelődnek visszaszolgáltassa. Mivel ezen kötelezettségének nem tett eleget, a felperessel szemben eredményesen nem hivatkozhat arra, hogy a rendőrség a lízingtárgyat csak később adta ki. Ugyancsak nem volt elfogadható az alperesnek azon hivatkozása sem, hogy a gépkocsinak 2003. februári átvételéhez képest csak fél év múlva adta el a felperesi jogelőd a gépkocsit és az idő múlása az alperes terhére nem értékelhető. E körben az elsőfokú bíróság figyelemmel volt a felperes

által készítettett szakértői véleményben foglaltakra, melyben a szakértő kiemelte, hogy a gépkocsi eladhatósága a nagy értéke miatt korlátozott, ezért e körben sem szegte meg a kárenyhítési kötelezettségét a felperes.

Mindezek alapján az elsőfokú bíróság elfogadta a felperesi jogelődnek az alperesi tartozásról készített kimutatását és abból a fenti vételárat - csökkentve az általános forgalmi adó összegével - elszámolta, és a különbözetként mutatkozó 7.105.540 forintba marasztalta az alperest. Kötelezte ezen túlmenően az alperest a szerződés alapján a mindenkorli jegybanki alapkamat kétszeresének megfelelő mértékű kamatai megfizetésére, valamint a Pp. 78. § (1) bekezdése alapján a felmerült perköltség viselésére.

Az ítélet ellen az alperes élt fellebbezéssel. Az alperes fellebbezésében az elsőfokú bíróság ítéletének a megváltoztatását, a felperesi kereset teljes körű elutasítását kérte. Fellebbezése indokául arra hivatkozott, hogy minden, az elsőfokú eljárás során tett védekezését és ellenkérelmét fenntartja.

A fellebbezés nem alapos.

Az elsőfokú bíróság a tényállás tisztázásához szükséges bizonyítási eljárást teljes körűen lefolytatta, annak eredményeként a tényállást helyesen állapította meg, jogi okfejtése is helytálló volt, azonban a peres felek közötti elszámolást részben tévesen ejtette meg, ezért ítélete sem volt e körben teljes egészében megalapozott.

A másodfokú bíróság az elsőfokú bíróságnak a választottbíróági kikötéssel kapcsolatos álláspontját, továbbá az alperesnek az általános szerződési feltételek 13.2.e.) pontjának érvénytelenségére vonatkozó megtámadásával kapcsolatos első bírói okfejtést teljes egészében osztotta, azt a másodfokú bíróság megismételni nem kívánja. Az első fokú bíróság ezzel kapcsolatos indokolását csupán az alábbiakkal egészíti ki:

Az elsőfokú bíróság helytállóan alkalmazta a választottbíráskodásról szóló 1994. évi LXXI. törvény 8. § (1) bekezdésében foglaltakat akkor, amikor az alperesnek a 2009. szeptember 25-én előterjesztett hatásköri kifogását figyelmen kívül hagyta, mivel az alperes ezen hatásköri kifogását az érdemi ellenkérelmét követően már nem terjesztheti elő.

Az akkor hatályos Ptk. 209/A. § szerint a gazdálkodó szervezet és fogyasztó közötti szerződés tisztességtelen kikötését a fogyasztó megtámadhatja akkor is, ha az nem minősül általános szerződési feltételnek. A Ptk. 209/B. § (1) bekezdése szerint pedig tisztességtelen az általános szerződési feltétel, illetve a gazdálkodó szervezet és a fogyasztó közötti szerződés kikötése, ha a jóhiszeműség követelményének megsértésével a feleknek a szerződésből eredő jogosultságait és kötelezettségeit egyoldalúan és indokolatlanul az egyik fél hátrányára állapítja meg. A (2) bekezdés pedig meghatározza, hogy egyoldalúan és indokolatlanul hátrányos a jogosultságok és kötelezettségek meghatározása, különösen, ha a szerződésre irányadó lényeges rendelkezéstől jelentősen eltér vagy összeegyeztethetetlen a szerződés tárgyával,

illetve rendeltetésével. E jogszabályi rendelkezések alapján tehát az alperes által kifogásolt szerződéses kikötés akkor tekinthető tisztességtelennek, ha az a jóhiszeműség követelményének nem felel meg, illetőleg a feleknek a szerződésből eredő jogosultságait és kötelezettségeit egyoldalúan és indokolatlanul az egyik fél hátrányára állapítja meg. Helytálló volt az elsőfokú bíróság azon megállapítása, hogy az alperes által támadott szerződéses kikötés nem tekinthető tisztességtelennek. Önmagában ugyanis az a kikötés, hogy a lízingbeadó a lízingtárgyat értékesíti, és az elszámolásra a lízingtárgy értékesítése után kerül sor, a jóhiszeműség követelményét nem sérti, és önmagában egyoldalú és indokolatlan hátrányokat az alperes részére nem tartalmaz. Azt ugyanis, hogy a lízingbevevő esetleges szerződésszegésére visszavezethető okból visszavett gépjárművet a lízingbeadó mely időpontban, milyen módon és milyen vételáron tudja értékesíteni, a szerződésben előre meghatározni nem lehet. Ily módon ennek hiánya nem vezethet a szerződéses kikötés érvénytelenségére sem. Ezért a másodfokú bíróság is helytállónak találta az elsőfokú bíróság azon álláspontját, hogy a felek között a szerződés 13.2.e.) pontja alapján kell elszámolni, amely szerint a lízingbeadót az elszámolás során olyan helyzetbe kell hozni, mintha a lízingszerződés nem szűnt volna meg, vagyis a felmondáskor fennálló tartozás összegét kell figyelembe venni és ebből a ténylegesen befolyt vételárat kell levonni. Az alperes pedig a fennálló tartozását vitássá nem is tette összegszerűségében, csupán azt kifogásolta, hogy a felperes, illetőleg a felperesi jogelőd nem a tényleges vételárat számolta be a tartozás összegébe, hanem abból csupán 10.000.000 forintot tudott be. Ezen alperesi kifogást a másodfokú bíróság megalapozottnak tartotta, ezzel összefüggésben az elsőfokú bíróság álláspontja téves volt az alábbiak szerint.

A felperes annak indokául, hogy a 13.000.000 forintos vételár helyett az alperes tartozásába miért csupán 10.000.000 forintot tudott be, különböző indokokat hozott fel. Részben arra hivatkozott, hogy a 13.000.000 forintos vételárból 3.000.000 forint általános forgalmi adó befizetése terhelte, emiatt került csupán 10.000.000 forint vételár az alperes tartozásába betudásra. Az adásvételkor a vevő részére kiállított számla azonban 13.000.000.-Ft-ról került kiállításra, 0 ÁFA felszámítása mellett. Ezt követően állított ki a felperes helyesbítő számlát most már 15.000.000.-Ft-ról, amelyből 3.000.000.-Ft volt a felszámított ÁFA. E helyesbítő számla magyarázatául - s a 3.000.000.-Ft általános forgalmi adó felszámítására - a felperes mind az elsőfokú eljárás során (38. sorszámú beadvány), mind pedig a fellebbezési eljárás során (Pf. 3. sorszámú beadvány) arra hivatkozott, hogy az alperes a lízingszerződés megkötésekor 10.000.000 forint önrészt fizetett meg a felperesi jogelőd részére, így a gépjármű vételárából 15.000.000 forint volt a finanszírozott rész. A pénzügyi lízingtevékenység a 2002. március 22-én hatályos áfa törvény szerint áfa köteles tevékenység volt, ezért a felperesi jogelődnek 3.000.000 forint áfát be kellett fizetni az alperessel megkötött lízingszerződésre tekintettel. A lízingszerződés felmondását követően pedig a felperesi jogelőd a gépjárművet továbbértékesítette a P.-C. Kft. részére szintén a különbözeti adózás szabályai szerint, így ezen ügylet után sem volt jogosult áfát levonni. Tehát a továbbértékesítésből befolyt 13.000.000 forintból a korábban befizetett 3.000.000

forint áfa levonásra kellett, hogy kerüljön és így csak 10.000.000 forint volt a továbbértékesítés eredményeként az alperes fennálló tartozásába elszámolható.

A másodfokú bíróság ezen felperesi érvelést nem osztotta. Arra ugyan helytállóan hivatkozott az elsőfokú bíróság ítéletében, hogy a peres felek között az elszámolásról a 13.2.e.) pont rendelkezik, mely szerint az elszámolás során a lízingbeadót olyan helyzetbe kell hozni, mintha a lízingszerződés nem szűnt volna meg, az elszámolási összeg tartalmazza a hátralékos lízingdíjnak és az esetleges maradványértéknek a refinanszírozási kamatlábbal diszkontált értékét, valamint a szerződés megszűnésével kapcsolatban felmerülő minden adót, illetéket, költséget és egyéb díjat.

A felperes nem igazolta, hogy a perbeli jogüggyel kapcsolatban az általa állított 3.000.000 forintos forgalmi adó nála felmerült és az befizetésre került, a 3.000.000.- Ft levonásával kapcsolatos előadását pedig a másodfokú bíróság nem fogadta el az alábbiak szerint. A felperes maga adta elő - s ez a felek között sem volt vitás -, hogy a felperes a perbeli időben mind a gépkocsinak az alperes részére lízingbeadás céljából történő megvásárlásakor, mind pedig a gépjármű visszavétele után a P.-C. Kft. részére történő továbbértékesítéskor a felperesi jogelőd a különbözeti adózás szerinti adózási módot választotta. Ha ez pedig így van, akkor a felperest a különbözeti adózás szerinti különös szabályok szerint terhelte az adózási kötelezettség, amely eltér az általános szabályoktól. Az általános forgalmi adóról szóló akkor hatályos 1992. évi LXXIV. törvény 62. § (1) bekezdése szerint ugyanis az az adóalany, aki adófizetésre nem kötelezett személytől, szervezettől vagy olyan adóalanytól, aki (amely) a különbözet szerinti adózást választotta terméket továbbértékesítési céllal vesz át vagy árverés szervezőjeként a terméket árverés útján értékesíti, jogosult arra, hogy e tevékenysége tekintetében jogainak és kötelezettségeinek az e fejezetben meghatározott eltérésekkel tegyen eleget. A (2) bekezdés 3, 4. és 5. pontja szerint pedig a különbözeti adózás az e fejezetben szabályozott adózási mód, ahol az eladási ár az adóalanynak a termék értékesítésével szerzett követelése, kivéve magát az e törvényben szabályozott adót. Beszerzési ár pedig az adóalanynak a termék átvételével vállalt tartozása, beleértve a rá áthárított, illetve termékimport esetén az általa megfizetett adót is.

A 63. § (1) bekezdése szerint pedig az adóalany - választása szerint - a termékértékesítés adóalapjaként azt a különbözetet veheti figyelembe, mellyel a termék eladási ára meghaladja annak beszerzési árát (a továbbiakban különbözet szerinti adózás). Vagyis téves a felperesnek az az álláspontja, hogy a perbeli jogüggyel kapcsolatban amiatt, hogy az alperes részére 15.000.000 forint pénzügyi hitelt finanszírozott, a gépjármű értékesítés pedig az 1992. évi LXXIV. törvény 28. § (1) bekezdése alapján áfa köteles tevékenység, ezért neki a 15.000.000 forint után 3.000.000 forint áfa fizetési kötelezettsége keletkezett.

A különbözeti adózás szabályai szerint ugyanis a különbözeti adózást választó adóalanynak nem az általános szabályok szerint, - vagyis nem a felperes által állított 28.§ (1) bekezdése szerint -, hanem a törvény XV. fejezetében foglaltak szerint kell adóznia. Ez pedig nem a felperes által hivatkozott adómérték, hanem az a különbözet, amellyel a termék eladási ára meghaladja annak beszerzési árát. Vagyis perbeli esetben a felperesnek a különbözeti adózás szabályai szerint,



figyelemmel arra, hogy a termék beszerzési ára 25.000.000 forint volt és a termék eladási árának pedig a lízingdíj teljes összegét, vagyis 30.613.621,23 forintot kellett tekinteni, így a két összeg különbözete után terhelte a felperest, illetőleg a felperesi jogelődöt a különbözeti adózás szabályai szerint adófizetési kötelezettség. Az akkor hatályos 63. § (2) és (3) bekezdése pedig akként rendelkezik, hogy nem vonható le az előzetesen felszámított adó, ha az adóalany olyan terméket szerez be, amelyre a különbözet szerinti adózást alkalmazták. Az adóalany nem jogosult az előzetesen felszámított adó levonására, ha a beszerzett termék értékesítésére a különbözet szerinti adózást alkalmazza. Ebből következik, minthogy nem vitásan a felperesi jogelőd a különbözeti adózás szerinti adózást választotta, hogy adólevonásra nem volt jogosult, s csak abban az esetben illeti meg az áfa törvény 35. §-a szerinti adólevonás jogosultsága, ha a gazdálkodó nem él a különbözet szerinti adózás lehetőségével. Ez esetben az általános szabályok szerint megilleti az adólevonási jog (1997/41. számú adózási kérdésben kifejtettek). A különbözet szerinti adózást alkalmazó adóalany (felvásárlónak) mivel áfát kell fizetnie, amit nem érvényesíthet a vevője felé, úgy kell kalkulálnia az árrését, hogy az áfára az árrésnek fedezetet kell nyújtania, így annak összege bár nem áfaként, de az eladási ár része. E rendelkezések irányadóak voltak nemcsak a felperesi jogelőd és a felperes közötti jogviszonyban, hanem figyelemmel arra, hogy mind a felperesi jogelőd, mind pedig az újabb értékesítés esetén a vevő a P.-C. Kft. ugyancsak a különbözeti adózás szabályai szerinti adózást választotta, a használt gépjármű értékesítése esetén is irányadó (1996/126. adózási kérdésben kifejtettek). Azt pedig a felperes nem igazolta, hogy a különbözeti adózás szabályai szerint milyen adófizetési kötelezettség terhelte, illetőleg milyen adófizetési kötelezettsége keletkezett. Ebből következik, hogy ilyen adófizetési kötelezettséget az alperesre terhelni nem is lehet. Ez azonban nem változtat a szerződésnek azon a rendelkezésén, hogy a lízingbeadót az elszámolás során olyan helyzetbe kell hozni, mintha a lízingszerződés nem szűnt volna meg [13.2.e.) pont]. Ezen elvek szem előtt tartásával pedig az alperes tartozását akként kellett kiszámolni, hogy figyelemmel kellett lenni az alperes által sem vitatott, alperesi befizetésre amely 12.748.482 Ft felmondáskor fennálló tőketartozására, amely a fentebb már írtak szerint 13.525.211,14 forint volt, az alperest terhelte továbbá az ugyanakkor fennálló 2.758.290,86 forint kamatkövetelés, valamint 822.039,49 forint lejárt követelés. Így a hátralékos összeg 17.105.541,49 forint. Ebből levonásba kell helyezni a felperes felé a vevő által megfizetett 13.000.000 forintot, így a különbözet, amely a felperes részére nem térült meg, 4.105.541,49 forint. Ezen összeggel együtt a felperes részére teljes egészében térül a lízingszerződésben rögzített teljes lízing díj a 30.613.621,23 Ft, ezért a felperes további igénye nem lehetett megalapozott. Erre tekintettel a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság elszámolását eszerint megváltoztatta és az alperes marasztalását erre az összegre és ennek kamataira, valamint ezzel összefüggésben az alperest terhelő elsőfokú részperköltség összegét a rendelkező rész szerint leszállította.

Mindezen kiegészítésekre és helyesbítésekre tekintettel a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 253. § (2) bekezdése alapján megváltoztatta és a rendelkező rész szerint határozott.

Miután az alperes fellebbezése részben sikerre vezetett, ezért a másodfokú bíróság a Pp. 81. § (1) bekezdése alapján akként rendelkezett, hogy a fellebbezési eljárásban felmerült költségeiket a peres felek maguk viselik.

Budapest, 2011. szeptember 9.

. Kovács László s.k.  
a tanács elnöke

Ráczné dr. Gohér Angyalka s.k.  
előadó bíró

Dr. Pestovics Ilona s.k.  
bíró

A kiadmány hitelül:

tisztviselő